Lietas Nr. C29556215
Lietas arhīva Nr. C-2037-16/24

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2016.gada 26.aprīlī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Ušakova
izskatīja rakstveida procesā civillietu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2015.gada 2.jūlijā SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" (prasītāja) cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasībā pret /pers. A/ (atbildētāja) par naudas piedziņu.

Prasībā norādīti tālāk minētie argumenti.

2010. gada 24. maijā Rīgas pašvaldības SIA „Zemgale" ar atbildētāju noslēdza Dzīvojamo telpu īres līgumu par dzīvojamās telpas Nr. /adrese/ izīrēšanu uz nenoteiktu laiku.

Ar Uzņēmumu reģistra valsts notāra 2010. gada 29. decembra lēmumu reģistrēta Rīgas pašvaldības SIA „Zemgale" reorganizācija, nosakot, ka Rīgas pašvaldības SIA „Zemgale" saistību un tiesību pārņēmēja ir SIA „Rīgas namu pārvaldnieks".

SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", kā Rīgas pašvaldības SIA „Zemgale" saistību un tiesību pārņēmēja, saskaņā ar 2004. gada 7.oktobra nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pilnvarojuma līgumu Nr. DI-04-433-lī, kā arī 2011. gada 5. jūlija dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu Nr. RD-11-910-lī apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/.

Likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 12. panta pirmā un otrā daļa paredz, ka par dzīvojamās telpas īri un pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, jāmaksā dzīvojamās telpas īres līgumā noteiktajos termiņos. Līguma 2.1. punkts paredz, ka īrniekam ir pienākums savlaicīgi - ne vēlāk kā līdz kārtējā mēneša pēdējam datumam - samaksāt īres maksu un veikt maksājumus par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem, bet prasītājam saskaņā ar Līguma 2.4. punktu, maksājumu kavējuma gadījumā, ir tiesības aprēķināt un saņemt no nokavējuma procentus, kas Līgumā noteikti 0,15 % apmērā no kopējās parāda summas par katru nokavēto dienu.

Prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētāja likumiskos procentus, kas izriet no Civillikuma 1756. panta un 1759. panta pirmās daļas 1. punkta. Saskaņā ar Civillikuma 1765. pantu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Prasītājs un atbildētāji ir vienojušies Līgumā par procentu apmēru, nosakot tos 0,15% apmērā no kopējās parada summas par katru nokavēto dienu, nokavējuma procenti ir maksa par naudas vai cita kapitāla lietojumu pēc tam, kad iestājies maksājuma pienākums, kas nav sajaucams ar līgumsodu, ko puse apņēmusies ciest līguma pienācīgas neizpildes gadījumā.

Prasītājs ir izpildījis savas no Līguma izrietošās saistībās, tas ir, izīrējis Dzīvokli un sniedzis komunālos pakalpojumus, taču atbildētājs savus pienākumus saskaņā ai noslēgto Līgumu nav izpildījis. Atbildētājs nav sniedzis nekādus konkrētus mutiskus vai rakstveida iebildumus par saņemtajiem pakalpojumiem vai izrakstītajiem rēķiniem.

Tā kā Prasītājs nav saņēmis savlaicīgas rēķinu apmaksas par īri un sniegtajiem pakalpojumiem, tad Atbildētājam ir izveidojies pamatparāds par periodu no 2010. gada 1. maija līdz 2014. gada 10. oktobrim par Dzīvokļa īri un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem 1942,46 EUR un nokavējuma procenti uz 2014. gada 9. oktobri ir EUR 1602,63 apmērā, par periodu no 2010. gada 1. jūlija līdz 2014. gada 1. augustam, kopā 3545,09 EUR.

Atbildētājs 2015. gada 11. maijā ir brīdināts par parāda esamību, bet līdz prasības iesniegšanas brīdim parāds nav samaksāts.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas parādu par dzīvojamo telpu īri un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem 1942,46 EUR par laika periodu 2010. gada 1.maija līdz 2014. gada 10.oktobrim, piedzīt no atbildētājas nokavējuma procentus 1602,63 EUR par periodu no 2010.gada 1. jūlija līdz 2014.gada 1.augustam, piedzīt no atbildētājas tiesas izdevumus un atzīt tiesības prasītājam saņemt procentus (6% gadā) par laiku līdz sprieduma izpildei.

Samaksa veicama uz kontiem: LV98 HABA 0551 0307 3483 7 - SWEDBANK AS; LV83 PARX 0013 0443 8001 9 - Citadele banka AS; LV65 UNLA 0050 0171 8682 0 - SEB banka AS; LV63 RIKO 0002 0131 9759 6 - DnB banka AS.

Prasība pamatota ar Likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 10. panta otrā daļa, 12. panta pirmā un otrā daļa Civillikuma 1587., 1756., 1759., 1765. pantu, 2006.gada 12.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 999 "Kārtība, kādā dzīvojami telpas īmieks un izīrētājs norēķinās ar pakalpojumu sniedzēju par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu" , Rīgas domes 2007. gada 12. jūnija lēmums Nr. 2521 "Par dzīvojamo telpu īres maksa noteikšanu Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumā vai valdījumā esošajām dzīvojamām mājām dzīvokļiem un dzīvojamām telpām" , Rīgas domes 2011. gada 29. marta lēmumu Nr. 2850 "Par Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumi vai valdījumā esošo dzīvojamo telpu īres maksas noteikšanas kārtību" 11. punktu, Rīgas domes 2011. gada 29. marta lēmumu Nr. 22850 "Par dzīvojamo telpu īres maksa noteikšanu Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumā vai valdījumā esošajām dzīvojamām mājām dzīvokļiem un dzīvojamām telpām".

[2] Atbildētāja paskaidrojumus uz prasību nav iesniegusi.

[3] Prasītāja lūgusi izskatīt lietu, nerīkojot tiesas sēdi.

Paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas sprieduma pieejamības datumu pusēm nosūtīts 2016.gada 5.februārī.

Atbildētāja, kuram 2015.gada 6.jūlijā nosūtīts prasības pieteikums maza apmēra prasībā paskaidrojumu sniegšanai uz adresi /adrese/, 2016.gada 5.februārī– paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas sprieduma pieejamības datumu uz atbildētāja deklarēto dzīves vietas adresi /adrese/, paskaidrojumus noteiktajā termiņā nav sniegusi, nav arī lūgusi iztiesāt lietu tiesas sēdē.

Ievērojot Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, 56.[1]pirmās daļas 3.punktu un otro daļu, tiesa atzīst, ka tā savu pienākumu par tiesas sēdes

paziņošanas laiku un vietu, kā arī par sprieduma pieejamības datumu, ir izpildījusi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[21] panta otro daļu paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 30.[3] nodaļā noteiktajai kārtībai civillieta tiek izskatīta rakstveida procesā, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[4] Civillikuma 1401.pants noteic, ka saistību tiesības ir tādas tiesības, uz kuru pamata vienai personai – parādniekam – jāizdara par labu otrai – kreditoram – zināma darbība, kam ir mantiska vērtība. Saskaņā ar Civillikuma 1402. pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Civillikuma 1511.pants noteic, ka līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.). Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 2112.pants noteic, ka noma vai īre ir līgums, ar ko viena puse piešķir vai apsola otrai par zināmu nomas vai īres maksu, kādas lietas lietošanu. Līgums, ar kuru piešķir vai apsola augļu nesējas lietas lietošanu augļu ievākšanai no tās, ir noma, bet ikviens cits lietošanas piešķīruma līgums - īre. (*piezīme: Sevišķi noteikumi par izīrētajām telpām atrodas likumā par dzīvojamo telpu īri).*

Likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 2.pantā noteikts, ka dzīvojamās telpas īre ir dzīvojamās telpas lietošanas tiesību nodošana citai personai par maksu [..], 4. panta pirmajā daļā noteikts, ka izīrētājs var būt jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kas ir dzīvokļa vai dzīvojamās mājas īpašnieks vai valdītājs [..].

2010.gada 24.maijā starp RP SIA „Zemgale" un atbildētāju /pers. A/ noslēgts dzīvojamās telpas īres līgums Nr.29, saskaņā ar kuru izīrētājs izīrē un īrnieks īrē dzīvojamās telpas /adrese/ (lietas 23.- 27.lapa).

2010.gada 24.maijā ar dzīvojamo telpu nodošanas pieņemšanas akta (lietas 26-27.lapa) redzams, ka dzīvojamās telpas ir nodotas atbildētājai.

Īres līguma 2.1.punkts noteic, ka īres maksa par vienu dzīvojamās telpas kvadrātmetru saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un Rīgas domes lēmumu tiek noteikta 0,42 LVL apmērā, kura jāmaksā katru kārtējo mēnesi, līdz mēneša beigām. Īres līguma 2.2.punktā puses vienojušās, ka īrnieks maksā arī par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamo telpu lietošanu.

No minētā secināms, ka atbildētājai ir pienākums veikt īres maksājumus un komunālo pakalpojumu samaksu. Īres līguma termiņš noteikts – beztermiņa.

Īres līguma 2.3.punkts noteic, ka izmaiņas īres maksā un maksā par 2.2.punktā minētajiem pakalpojumiem veic normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā vai pusēm vienojoties.

Saskaņā ar 2004. gada 7.oktobra nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pilnvarojuma līgumu Nr. DI-04-433-Ī, kā arī 2011. gada 5. jūlija dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu Nr. RD-11-910-Ī apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/ (lietas 12.-22.lapa).

Ar 2010.gada 29.decembri RP SIA „Zemgale"" izslēgta no komercreģistra un reorganizācijas – saplūšanas rezultātā izveidots jauns komersants - SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" (lietas 10.lapa).

Tiesa secina, ka tādējādi prasītāja ir reorganizētā uzņēmuma tiesību un saistību pārņēmēja.

2014.gada 22.septembrī atbildētāja iesniegusi iesniegumu, kurā lūgusi lauzt īres līgumu.

Prasītāja lūgusi parādu par dzīvojamo telpu īri un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem 1942,46 EUR par laika periodu 2010.gada 1.maija līdz 2014. gada 10.oktobrim.

No 2014.gada 13.novembra rēķina redzams, ka parāds ir 1935,41 EUR. Par 2014.gada oktobri ir aprēķināts tikai 7,05 EUR (par atkritumiem, ūdens apgādi un kanalizāciju un elektroenerģiju). No minētā secināms, ka atbildētāja telpas atbrīvojusi 2014.gada 10.oktobrī.

2015.gada 11.maijā atbildētājai nosūtīts brīdinājums.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētāja pierādījumus tam, ka savas saistības pret prasītāju pilnā apmērā būtu nokārtojusi, nav iesniegusi, iebildumus nav cēlusi un parāda apmēru nav apstrīdējusi. Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Tiesa atzīst, ka prasība apmierināma un no atbildētājas piedzenams galvenais parāds 1942,46 EUR par laiku no 2010.gada 1.maija līdz 2014. gada 10.oktobrim.

[5] Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētājas nokavējuma procentus 1602,63 EUR par laiku no 2010.gada 1.jūlija līdz 2014.gada 1.augustam, pamatojoties uz Īres līguma 2.4.punktu, Civillikuma 1756., 1759. un 1765.pantu (6%).

Īres līguma 2.4.punkts noteic, ka īres maksas un maksas par pakalpojumiem (ja tā tiek maksāta vienlaicīgi ar īres maksu) maksājuma termiņa kavējumu gadījumos par katru nokavēto dienu maksājami nokavējuma procenti 0,15 % apmērā no nesamaksātās summas, kas nepārsniedz ar pakalpojumu sniedzējiem noslēgtajos līgumos par pakalpojuma saņemšanu paredzētos maksimālos kavējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu par procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1759.panta 1.punktā noteikts, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Tiesa atzīst, ka tiesības izlietojamas pēc labas ticības, kā tas izriet no Civillikuma 1.panta un, ka aprēķinātajiem procentiem jābūt samērīgiem un taisnīgiem. Jautājums par procentu samērīgumu un taisnīgumu, konkrētos apstākļos, izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem.

Saistībā ar konstatētiem apstākļiem, tiesa secina, ka Līgumā noteiktajiem procentiem izteikti sodošs raksturs, ņemot vērā laika periodu, par kuru tas aprēķināts, tā apmēru un apstākli, ka procentu pieaugums ar līguma noteikumiem netiek aprobežots, t.sk., nav aprobežots ar prasītāja iespējamiem zaudējumiem. Vērtējot to pēc ekonomiskās būtības, jākonstatē, ka atbildētājs uzņēmies, nevis konkrēti izmērāmu „pametumu", bet maksājumu, kas var augt līdz bezgalībai. Kaut arī pusēm nav liegts izteikt ar nokavējuma sekām saistīto atlīdzību procentuālā izteiksmē, jābūt saprātīgām robežām, kuru noteikšana kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principus.

Attiecībā uz maksājumu kavējumu raksturojošiem apstākļiem, tiesa konstatē, ka atbildētāja maksājumus sākusi kavēt jau 2010.gadā, procenti rēķināti līdz 2014.gada 1.augustam, bet prasība tiesā celta 2015.gada 2.jūlijā, kas savukārt liecina par to, ka prasītājs, savlaicīgi nepieprasot samaksu, ir ne tikai uzkrājusi ievērojamu parādu, bet bezdarbības rezultātā, radījusi sev ieguvumu, no nokavējuma procentu piemērošanas, kas liecina par prasītājas ļaunprātīgu vilcināšanos pieteikt prasību.

Tiesa atzīst, ka prasījums par procentu piedziņu nav samērīgs un ir pretrunā ar pušu tiesiskās vienlīdzības principu, jo nostāda atbildētāju neizdevīgā stāvoklī.

Prasītāja procentu aprēķins veikts par 49 mēnešiem. Tiesa, vidēji aprēķinot procentu ikmēneša maksājumu 49 mēnešu periodam, atzīst prasītājas tiesības saņemt procentus par vienu gadu, t.i., 475,70 EUR (1942,46 EUR / 49 mēneši x 12 mēneši).

Prasība daļā par nokavējuma procentu 1126,93 EUR piedziņu noraidāma.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda cita starpā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Pamatojoties uz minēto, tiesa noteic prasītāja tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6 % gadā no galvenā parāda summas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot Civillikuma 1763.panta 1.punkta noteikumus par to, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts tiesas spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1. un 3.punktu tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Apmierinot prasību daļēji un piedzenot no atbildētājas 2418,16 EUR, no atbildētāja par labu prasītajai piedzenama tās samaksātā valsts nodeva proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram 331,47 EUR (saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktu 320,10 EUR + 4% no (2418,16 – 2134 EUR), samaksātie tiesas izdevumi 4,70 EUR, kopā 336, 17 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājai nosakāms sprieduma labprātīgai izpildei termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 190., 193., 195., 250.[25], 250.[27], 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

SIA " Rīgas namu pārvaldnieks" maza apmēra prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas numurs 40103362321, galveno parādu 1942,46 EUR par laika periodu 2010. gada 1. maija līdz 2014. gada 10. oktobrim, nokavējuma procentus 475,70 EUR par periodu no 2010. gada 1. jūlija līdz 2014. gada 1. augustam, tiesas izdevumus 336,17 EUR, kopā 2754,33 EUR (divi tūkstoši septiņi simti piecdesmit četri eiro un 33 centi).

Samaksa veicama uz SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas numurs 40103362321 kontiem:

LV98 HABA 0551 0307 3483 7 - SWEDBANK AS;

LV83 PARX 0013 0443 8001 9 - Citadele banka AS;

LV65 UNLA 0050 0171 8682 0 - SEB banka AS;

LV63 RIKO 0002 0131 9759 6 - DnB banka AS.

Noteikt tiesības SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas numurs 40103362321, saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6 % (seši procenti) gadā no neatmaksātās galvenā parāda summas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

SIA " Rīgas namu pārvaldnieks" maza apmēra prasību pret /pers. A/ par nokavējuma procentu 1126,93 EUR piedziņu **- noraidīt.**

Noteikt atbildētājai /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2016.gada 26.aprīļa Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Ušakova